

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**РОЗВИТОК СТАТИСТИКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ
В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ГЛОБАЛЬНИХ
ЗРУШЕНЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Головне управління статистики в Одеській області;
Департаменту надання адміністративних послуг Одеської міської ради;

ПАТ АБ “Південний” ;

ПуАТ «КБ «Акордбанк»;

Національний університет «Одеська політехніка»;

Одеський національний економічний університет;

Черкаський державний технологічний університет;

Національний університет «Одеська морська академія»;

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних
досліджень НАН України»;

Одеський національний університет імені І. І. Мечнікова

РОЗВИТОК СТАТИСТИКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ЗРУШЕНЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених*

Міжнародний гуманітарний університет (Одеса)

22 травня 2024 року

Tallinn
Teadmus

2024

Головний редактор збірника матеріалів конференції:

Рассадникова Світлана Іванівна, к.е.н., доцент, с.н.с., доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, Міжнародний гуманітарний університет.

Наукові рецензенти:

Степанов Вячеслав Миколаєвич - головний наук. співр., д.е.н., професор Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»;

Гонта Олена Іванівна - д.е.н., професор, професор кафедри туризму Національний університет «Чернігівська політехніка».

Розвиток статистики бізнес-процесів в умовах інформаційно-комунікаційних технологій та глобальних зрушень: проблеми та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених /за загальною редакцією Рассадникової С.І. Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, 22 травня 2024 року. Tallinn: Teadmus, 2024. 194 с.

ISBN 978-9916-752-02-9

Анотація: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Розвиток статистики бізнес-процесів в умовах інформаційно-комунікаційних технологій та глобальних зрушень: проблеми та перспективи» (Міжнародний гуманітарний університет, Одеса) містить тези виступів учасників, у яких висвітлено теоретико-практичні та соціально-економічні аспекти розвитку статистики бізнес-процесів в економіці.

Ключові слова: статистика, бізнес-процеси, інформаційно-комунікаційні технології, перспективи розвитку, глобальні зрушення, існуючі проблеми.

Abstract: The collection of materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Students and Young Scientists "Development of Business Process Statistics in the Conditions of Information and Communication Technologies and Global Shifts: Problems and Prospects" (International Humanitarian University, Odesa) contains abstracts of participants' speeches, which highlight theoretical and practical and socio-economic aspects of the development of statistics of business processes in the economy.

Keywords: statistics, business processes, information and communication technologies, existing problems, development prospects, global shifts.

Investopedia. URL: https://www.investopedia.com/terms/d/double_taxation.asp (дата звернення 12.05.2024)

3. Руденко М. Подвійне оподаткування українців, які перебувають за кордоном: що необхідно знати та врахувати. *Юридична газета онлайн*. 09.11.2022 URL:<https://yur-gazeta.com/publications/practice/podatкова-praktika/podviyne-opodatkovannya-ukrayinciv-yaki-perebuvayut-za-kordonom-shcho-neobhidno-znati-ta-vrahuvati.html> (дата звернення 12.05.2024)

4. Цимбалюк, І. О. (2012). Міжнародна податкова конкуренція: перспективи та реалії. *Вісник Приазовського Державного Технічного Університету*. Серія: Економічні науки, (24). 2012.С. 96-104.

УДК 339.9

Мазур Ю.С.,

здобувач 4 курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини»,

Міжнародний гуманітарний університет.

Артюх О. В.,

д.е.н., проф., Одеський національний економічний університет

ОФШОРНІ ЦЕНТРИ ЯК ЧИННИК ПОДАТКОВОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

У сучасних умовах глобалізації та посиленої конкуренції економічні суб'єкти змушені постійно шукати та вдосконалювати методи зменшення витрат для забезпечення стабільної діяльності. Враховуючи, що значну частку витрат будь-якої компанії становлять податки, підприємства активно шукають шляхи їх оптимізації. Одним з таких способів є використання можливостей, що надаються офшорними фінансовими центрами. Вони дозволяють знизити податковий тягар або навіть уникнути сплати податків за певних умов.

Термін «офшорний фінансовий центр» вперше виник у 1980-х роках і був запроваджений Міжнародним валютним фондом (МВФ) для позначення територій,

де більшість фінансових операцій з активами та пасивами здійснюються фізичними особами або компаніями, які не є резидентами цих центрів [1].

Згідно з визначенням Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), офшорний фінансовий центр – це країна або юрисдикція з фінансовими установами, що переважно працюють з нерезидентами і/або в іноземній валюті в масштабах, які значно перевищують розмір економіки цієї країни. У таких центрах нерезидентні або контрольовані установи відіграють ключову роль [2].

Дослідники М. І. Карлін та О. В. Борисюк виділяють такі характерні риси офшорних фінансових центрів [3]: стабільність у соціально-політичній сфері та встановлені зв'язки з провідними світовими державами; домінування міжнародних операцій з мінімальним або відсутнім контролем за рухом капіталу; розвинений банківський сектор та наявність висококваліфікованих спеціалістів у сферах бухгалтерського обліку, аудиту та права; повна або часткова конфіденційність щодо вкладів та фінансових транзакцій.

Ж. Fichtner пов'язує стрімке зростання кількості офшорних зон з наступними перевагами [4]: податкові переваги, зокрема відсутність податку на приріст капіталу для офшорних фондів; мінімальне регулювання, де для засновників фонду достатнім є наявність попереднього бізнес-досвіду; зменшення ризиків завдяки географічній диверсифікації активів офшорного фонду; високий рівень конфіденційності інформації; підвищення прибутковості через застосування гнучких стратегій управління.

Використання офшорних схем має багато позитивних аспектів для малого та середнього бізнесу, оскільки може захистити його від нестабільної економіки, яка страждає від корупції та недосконалого законодавства. Варто розглянути позитивні моменти використання офшорів для економіки загалом та для компаній-резидентів, які їх використовують [5, с. 106]:

- активізація міжнародних фінансових потоків і прискорення обігу фінансових активів у глобальному масштабі;
- підтримка розвитку фінансових ринків;

- створення умов для диверсифікації інвестицій;
- розширення доступу до кредитних ресурсів та оптимального розміщення капіталів;
- загальне зниження податкового навантаження у світі, що стимулює економічну активність та глобальні економічні процеси;
- зменшення ризику поглинання інвесторів, що покращує захист прав власності й сприяє економічному зростанню, особливо в країнах-донорах офшорів;
- сприяння економічному зростанню держав, на території яких розташовані офшори, а також вплив на їхній економічний розвиток, включаючи розвиток людського капіталу, що сприяє гармонізації розвитку світової економіки;
- підвищення конкурентоспроможності компаній на національному та глобальному рівнях, що дозволяє підприємствам реалізовувати більш гнучкі стратегії для розвитку, особливо у боротьбі за ринки збуту продукції.

Для оптимізації оподаткування у світі транснаціональні корпорації, як і інші підприємства, використовують різні офшорні механізми, включаючи інвестиційні, експортно-імпортні, товарообмінні та фінансово-кредитні схеми.

Одним із популярних методів оптимізації оподаткування, що застосовується транснаціональними корпораціями, є інвестиційні операції. В цьому випадку кошти переказують від резидента країни до офшорної компанії для подальшого інвестування в підприємства, інвестиційні проєкти або компанії в інших країнах, що дозволяє зекономити на податках (рис. 1).

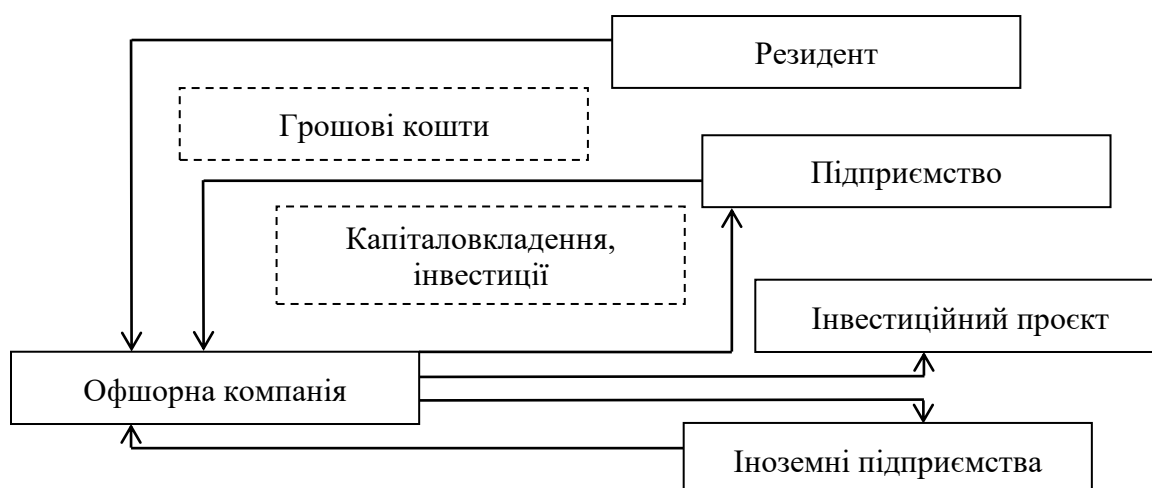

Рисунок 1. Організаційна схема інвестиційних вкладень для оптимізації прибутку через інвестиційні офшорні компанії [6]

Використання офшорних центрів при експорті товарів часто дозволяє підприємствам продавати товари за заниженими цінами, а потім перепродавати їх кінцевому покупцеві через офшорну компанію за ринковими цінами. В результаті оподатковуваний прибуток експортера залишається мінімальним, а різниця між реальною та заниженою ціною утворює прибуток для офшорної компанії.

У схему використання компаніями фінансових офшорних компаній, ця компанія здійснює кредитну або фінансову діяльність, отримуючи прибуток, який не підлягає оподаткуванню на користь нерезидента.

Підприємства також використовують страхові, ліцензійні та інші види операцій для оптимізації оподаткування через офшорні зони. Особливості податкової оптимізації по цих операціях наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Можливості застосування офшорних центрів для оптимізації оподаткування [6]

Ціль використання	Опис
Лізинг	В офшорі створюється лізингова компанія, яка надає основній компанії обладнання в лізинг. Лізингові платежі накопичуються за кордоном і включаються в собівартість основної компанії, зменшуючи при цьому податок на прибуток
Факторинг	Офшорна компанія купує заборгованість основної компанії в юрисдикції з високими податками, що дозволяє основній компанії підвищити ліквідність та зменшити податкове навантаження, оскільки зобов'язання переводяться на офшорну компанію, яка може працювати в юрисдикції з рівнем оподаткування
Підрядні послуги	Офшорна компанія може виконувати роль підрядника або консультанта для основної компанії, переводячи оплату за послуги в офшорну зону, що призводить до зростання собівартості в юрисдикції з високими податками. Прикладами таких послуг можуть бути консалтинг, маркетинг, юридичні та транспортні послуги
Володіння інтелектуальною власністю	Офшорна компанія виступає власником інтелектуальної власності, укладаючи з основною компанією ліцензійні або франчайзингові угоди. Процес дозволяє акумулювати доходи від роялті в юрисдикціях з низькими податками, знижуючи загальний податковий тягар основної компанії

Таким чином, офшорні центри пропонуються для підприємств низку переваг з огляду на оптимізацію податкового навантаження. До таких переваг відносяться

знижені податкові ставки, конфіденційність та доступ до широкого спектра фінансових продуктів і послуг. Однак, варто враховувати, що використання офшорних центрів впливає на рівень світової економіки через потенційну втрату податкових надходжень до бюджету та недостатній рівень прозорості фінансових операцій.

Список використаної літератури:

1. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Home> (дата звернення: 10.05.2024).
2. The Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/> (дата звернення: 10.05.2024).
3. Карлін М. І., Борисюк О. В. Фінансові офшори: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 240 с.
4. Fichtner J. The offshore-intensity ratio: identifying the strongest magnets for foreign capital. *City Political Economy Research Centre*. 2015. № 2. Р. 1–18.
5. Васильєва М. О. Офшори як метод оптимізації оподаткування в Україні. *Науковий вісник УНУ*. 2015. № 35. С. 105-107.
6. Марченко К. В. Практика та механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК. *Економічна наука*. 2014. № 7. С. 54-58.

УДК 674:06.047

Маланська Валерія Анатоліївна

здобувачка 3 курсу, спеціальності «міжнародні економічні відносини»,

Міжнародний гуманітарний університет

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Налагоджене валютне регулювання – важливий аспект розвитку кожної країни. В сучасних умовах глобалізації, поділу світу та поширення різних форм міжнародної економічної діяльності, валютна політика має відповідати стратегічним цінностям та об'єднувати національні валюти в єдиний світовий